

Títol del treball: Prevalença del consum de tabac en els pacients quirúrgics de l'Hospital Sant Joan de Déu de Martorell, descripció del perfil de pacient fumador

Nom i cognoms del ponent:

Adreça correu electrònic ponent:

Telèfon de contacte

Autors

Nom i cognoms	Categoria professional	Institució / Lloc de treball
1.		
2.		
3.		
4.		
5.		
6.		

Resum de la recerca:

Ha de tenir els següents apartats: introducció, objectius, metodologia, resultats i conclusions.

Extensió màxima 650 paraules, lletra Arial, mida 12, interlineat senzill

Resum de la recerca:

Introducció. El consum de tabac és un important factor de risc en qualsevol intervenció quirúrgica. Els pacients fumadors tenen més risc de complicacions cardiovasculars, respiratòries i presenten més dificultats en la cicatrització de la ferida quirúrgica (1, 2). Diversos assaigs clínics han avaluat l'eficàcia de l'abandonament del consum de tabac abans de la cirurgia programada, evidenciant que deixar de fumar disminueix el risc de complicacions cardiovasculars, redueix les complicacions de la ferida quirúrgica i disminueix la mitja d'estada hospitalària (3, 4). Una revisió sistemàtica del 2011 sobre els efectes de l'abandonament del consum de tabac en les complicacions postoperatòries conclou que existeix una disminució del risc relatiu (RR) de complicacions del 41%, i per cada setmana que augmenta el període d'abstinència

---

augmenta en un 19% (5). El procés quirúrgic per sí mateix pot fomentar la motivació per l'abandonament del consum de tabac, ja que els pacients fumadors estan en un moment únic, més susceptibles a reduir el risc de complicacions (6). Tot i sabent de les bondats de l'abandonament del consum de tabac abans de la cirurgia, els pacients són poc informats sobre els efectes beneficiosos de deixar de fumar per disminuir les complicacions quirúrgiques. A Catalunya encara que les polítiques de control del tabac han augmentat, la identificació i suport a l'abandonament no arriba als nivells desitjats (7). Actualment desconeixem el nombre de pacients fumadors quirúrgics al nostre entorn i no s'ha avaluat el perfil de pacient fumador, per tal de dissenyar intervencions eficaces en les visites prequirúrgiques.

Objectius. Analitzar la prevalença del consum de tabac en els pacients quirúrgics i caracteritzar el perfil dels pacients fumadors. Descriure quines variables relacionades amb el consum de tabac es registren a la visita prequirúrgica.

Mètode. Estudi observacional transversal i analític.

Àmbit de l'estudi: Hospital Sant Joan de Déu de Martorell.

Subjectes: Mostra representativa de persones adultes (≥ 16 anys) intervingudes quirúrgicament durant l'any 2015, calculada tenint en compte una prevalença esperada de consum de tabac del 26% (8) amb un nivell de confiança del 95% i $\pm 3\%$ ($n=680$).
Mostratge aleatori simple realitzat en parts iguals per quadrimestre.

Variables i recollida de dades: Revisió de l'anamnesi prequirúrgica de les històries clíniques i recollida de dades del perfil sociodemogràfic, tipus d'intervenció quirúrgica, especialitat, comorbiditats i registre de perfil de consum de tabac.

Anàlisis de dades: S'ha calculat la prevalença de consum de tabac i l'oddsratio (OR) i intervals de confiança (IC) del 95% de consum, segons diferents variables independents mitjançant regressió logística.

Resultats. Del total de 680 pacients el 19,4% eren fumadors i 13,4% ex-fumadors. Entre les variables associades a un major consum destaca ser ≤ 60 anys

---

(OR=6,3;IC95%: 3,8-10,2) i ser home (OR=2,0;IC95%: 1,3-3,0). Els serveis que tenen major percentatge de fumadors són otorinolaringologia (42,3%), cirurgia (26,5%), traumatologia (24,7%) i la unitat de mama (21,1%). Les intervencions quirúrgiques urgents són en les que menys s'ha registrat el consum de tabac, amb un 23,6% dels casos, on no es reporta informació sobre l'estatus de consum dels pacients. L'anestesiòleg no registra el consum en un 6,0% d'anamnesis realitzades. (Taula 1).

En quant al perfil de fumador es registra el nombre de cigarretes en un 99,1% dels fumadors. Aquests fumen ≤ 10 cigarretes dia el 51,3% i de 11-20 el 41,4%. En cap cas es registra nombre de paquets any, els anys de fumador, ni si s'ha donat consell breu per deixar de fumar abans de la intervenció quirúrgica. (Taula 2).

Conclusions. El perfil de pacient fumador quirúrgic es correspon majoritàriament en homes ≤ 60 anys. A gairebé tots els fumadors se'ls hi pregunta la quantitat de cigarretes que fumen. A cap fumador se li ofereix ajuda per deixar de fumar abans de la intervenció quirúrgica. Cal incrementar les intervencions dirigides a fomentar l'abandonament del consum de tabac entre els pacients prequirúrgics fumadors. Tenint en compte el perfil de fumador descrit (la majoria fumen < 20 cigarretes) molts d'ells només necessitarien suport conductual expert i pocs requeriran teràpia farmacològica.

Bibliografia

1. Musallam KM, Rosendaal FR, Zaatari G, Soweid A, Hoballah JJ, Sfeir PM, et al. Smoking and the risk of mortality and vascular and respiratory events in patients undergoing major surgery. *JAMA Surg.* 2013;148(8):755-62.
  2. Hawn MT, Houston TK, Campagna EJ, Graham LA, Singh J, Bishop M, et al. The attributable risk of smoking on surgical complications. *Ann Surg.* 2011;254(6):914-20.
  3. Møller AM, Villebro N, Pedersen T, Tønnesen H. Effect of preoperative smoking intervention on postoperative complications: a randomised clinical trial. *Lancet.* 2002;359(9301):114-7.
  4. Thomsen T, Villebro N, Moller AM. Interventions for preoperative smoking cessation. *Cochrane Database Syst Rev.* 2014;3:Cd002294.
  5. Mills E, Eyawo O, Lockhart I, Kelly S, Wu P, Ebbert JO. Smoking cessation reduces postoperative complications: a systematic review and meta-analysis. *Am J Med.* 2011;124(2):144-54.e8.
  6. Shi Y, Warner DO. Surgery as a teachable moment for smoking cessation. *Anesthesiology.* 2010;112(1):102-7.
  7. Martinez C, Fu M, Martinez-Sanchez JM, Ballbe M, Puig M, Garcia M, et al. Tobacco control policies in hospitals before and after the implementation of a national smoking ban in Catalonia, Spain. *BMC Public Health.* 2009;9:160.
  8. Salut. SdPd. Enquesta de Salut de Catalunya 2013. Informe dels principals resultats. Barcelona: Departament de Salut de la Generalitat de Catalunya. 2014.
-